

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Інвестування»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Освітня програма:	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2021-2022 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>4</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Юрій Цимбалюк
Профайл лектора	https://marketing.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/cimbalyuk-yurij-anatolijovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	y.tsymbalyuk@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=1731

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	здобути теоретичні знання та набути практичних навичок в сфері економічних, організаційних та правових відносин у процесі інвестування, яке базується на чинних законодавчих та нормативних актах, що регулюють управління різними об'єктами інвестицій та здійснення з ними цивільно-правових угод з метою отримання бажаного економічного або соціального результату
Завдання курсу	➤ опрацювання теоретичних, методологічних і практичних основ інвестиційної діяльності; ➤ вивчення методів обґрунтування інвестиційних ідей, проєктів, розрахунків потреби інвестиційних ресурсів; ➤ набуття знань щодо методів та джерел фінансування інвестицій, аналіз ефективності та життєздатності інвестиційних проєктів; ➤ аналіз сучасного стану інвестиційної діяльності в Україні та обґрунтування шляхів їх поліпшення.
Компетентності	➤ Здатність спілкуватися з представниками інших професій, груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ➤ Здатність працювати автономно ➤ Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. ➤ Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
Програмні результати навчання	➤ Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ➤ Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ➤ Застосовувати новітні досягнення фінансової науки у практичній діяльності, в тому числі – на підприємствах аграрної сфери економіки.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оціню- вання (балів)
Модуль 1				
Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИВАННЯ				
Тема 1. Поняття та економічна суть інвестицій та інвестиційної діяльності	2/1	Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності. Форми часової послідовності інвестування та отримання прибутку, вимоги до прибутку. Інвестиційний цикл та інвестиційний процес. Об'єкти інвестиційної діяльності. Класифікація інвестицій. Валові та чисті інвестиції. Ознаки класифікації та види інвестицій. Суб'єкти інвестиційної діяльності. Господарські товариства і корпорації, договірні об'єднання (асоціації та корпорації), статутні об'єднання (концерни, консорціуми, конгломерати, холдингові компанії), промислово-фінансові групи, франчайзинг як форма реалізації інвестиційних проєктів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Тема 2. Інвестиційний ринок та особливості його функціонування	2/1	Фінансовий інвестиційний ринок капіталу та його сегменти. Інвестиційний ринок та його сегментація. Ринки об'єктів реального та фінансового інвестування. Складові системи інвестиційного ринку. Ціна рівноваги та механізм її дії.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Тема 3. Інфраструктура інвестиційного ринку	2/2	Поняття та роль інфраструктури ринку. Тендери як елементи ринкової інфраструктури, їх види та порядок проведення. Біржі як складові інфраструктури ринку. Банківські установи, їх функції в інвестиційній сфері. Інвестиційні фонди та компанії, страхові та лізингові компанії, пенсійні фонди та кредитні спілки як учасники інвестиційного ринку. Функціональні учасники інвестиційного ринку. Фірми-девелопери, ріелтери, інжиніринго-консалтингові фірми, будівельні компанії, аудиторські та юридичні фірми як суб'єкти інвестиційного ринку.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ У РЕАЛЬНОМУ СЕКТОРІ				
Тема 4. Інвестиційний проєкт як форма реалізації реальних інвестицій	2/1	Реальні інвестиції, їх структура та джерела. Технологічна структура та структура реальних інвестицій за формами власності. Показники аналізу реальних інвестицій. Життєвий цикл інвестиційного проєкту. Поняття життєвого циклу. Стадії життєвого циклу та їх особливості. Інвестиції в основний капітал. Фонди виробничого і будівельного призначення. Інвестиції в оборотний капітал. Структура оборотних коштів: оборотні фонди і фонди обігу. Методи оцінки та розрахунок потреби в інвестиціях.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3

		Поняття ефективності інвестицій. Прямий та побічний ефект від реалізації інвестиційного проекту. Економічна та соціальна ефективність. Види оцінки ефективності інвестицій. Фінансова (комерційна), бюджетна та економічна оцінка.		
Тема 5. Фінансування та страхування інвестиційних проектів	2/1	Фінансове забезпечення інвестиційних проектів. Методи фінансування інвестицій. Джерела коштів для фінансування. Кредитування як джерело інвестиційних ресурсів. Страхування інвестиційних вкладень та проектів. Страхування як метод захисту вкладень. Розмір і порядок виплати страхового відшкодування. Страхові випадки і випадки, в яких відшкодування не виплачується. Об'єкти страхування інвестицій. Інвестиційний лізинг. Поняття лізингу. Механізм здійснення лізингових операцій. Переваги лізингу. Види лізингу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Topic 6. The procedure and conditions of foreign investments realization	2/1	International investment activity and its institutions. The substance of international investment activity. Forms of capital export. Foreign direct and portfolio investments. Institutions of international investment activities. State policy on foreign investment. State programs of foreign investments promotion. Priority industries for foreign investment. Investments of foreign legal entities and individuals. The concept of an enterprise with foreign investments and a foreign enterprise. Procedure and forms of foreign investments realization. Joint venture. Privileges for enterprises with foreign investments.	Study of lecture material. Completing the tasks given in the instructional and methodical materials, passing testing on the Moodle educational platform.	3
Тема 7. Інноваційна форма інвестицій	2/1	Поняття інновацій. Інвенція, ініціація, дифузія. Поняття і суть інноваційної діяльності. Мета інновацій. Суть інноваційної політики розвинутих країн. Венчурне підприємництво. Стадії інноваційного процесу. Поняття венчурних підприємств. Фактори, що обумовлюють розвиток венчурного підприємства. Переваги венчурних фірм. Види венчурних фірм. Інтелектуальні інвестиції. Види і об'єкти інтелектуальної власності. Поняття інтелектуальних інвестицій. Форми інтелектуальних інвестицій.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Реферат				4
Модульний контроль 1				10
Змістовий модуль 2				
Модуль 1				
Змістовий модуль 3. МЕТОДИКА ТА УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО ІНВЕСТИВАННЯ				
Тема 8. Поняття фондового ринку, його суб'єкти та об'єкти	2/1	Поняття фондового ринку, його сегменти. Первинний та вторинний ринок цінних паперів, їх структура та організаційна побудова. Емітенти, інвестори та інвестиційні інститути як суб'єкти ринку. Централізований та децентралізований ринок, фондові біржі України. Поняття та види цінних паперів. Акції, облигації, інвестиційні та ощадні сертифікати, державні цінні папери та їх види.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3

Тема 9. Інвестиційний портфель та принципи його формування	2/1	Інвестиційний портфель та принципи його формування. Поняття та види інвестиційних портфельів. Критерії формування портфельів, види портфельних ризиків. Збалансування та диверсифікація інвестиційних портфельів. Інвестиції фінансово-кредитних установ. Напрями діяльності комерційних банків щодо обслуговування інвестиційних проектів, первинний та вторинний банківські резерви цінних паперів, обмеження щодо інвестиційних операцій банків.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Тема 10. Порядок здійснення фінансових інвестицій	4/1	Операції фінансового інвестування на позабіржовому (децентралізованому) та біржовому (централізованому) ринку цінних паперів, порядок їх проведення. Організаційна структура фондової біржі. Депозитарій цінних паперів, розрахункова палата, кліринговий банк, їх функції у процесі торгівлі цінними паперами. Порядок подачі заявок на участь у торгах, організація торгів, порядок укладання і виконання угод.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Змістовий модуль 4. ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ, МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ				
Тема 11. Інвестиційний клімат, фактори, що його формують, мотиваційні чинники інвестування	2/1	Поняття та фактори, що формують інвестиційний клімат. Політична воля адміністрації, правове поле, інвестиційна активність населення, стан інвестиційного ринку, статус іноземного інвестора, стан фінансово-кредитної системи, рівень розвитку продуктивних сил, рівень розвитку інвестиційної сфери. Передумови формування сприятливого інвестиційного клімату: макроекономічна стабільність, фактори суб'єктивного порядку, зв'язки з міжнародними організаціями, системна перебудова економіки. Мотиваційні фактори для вкладання коштів та реалізації внутрішніх та міжнародних інвестицій.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Тема 12. Механізми організаційно- правового регулювання інвестицій	2/1	Система регулювання інвестиційної діяльності та її складові Законодавча та нормативна база, що регулює діяльність вітчизняних та іноземних інвесторів в Україні. Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності та її інститути. Форми прямого та непрямого впливу держави на інвестиційних процес, Національний банк України, Фонд державного майна України, Державний інноваційний фонд. Регулювання сфер і напрямків діяльності підприємств з іноземними інвестиціями. Охорона прав власності, прибутку, порядок врегулювання інвестиційних суперечок. Трудові відносини і пенсійне забезпечення в підприємствах з іноземними інвестиціями. Динаміка інвестицій в Україні. Обсяги, галузева та регіональна структура інвестицій. Причини низької активності вітчизняних та іноземних інвесторів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування на навчальній платформі Moodle.	3
Тема 13. Спеціальні економічні зони як інструмент	2/1	Спеціальні (вільні) економічні зони, їх види. Поняття спеціальних (вільних) економічних зон. Типи та види СЕЗ та їх характеристика: комплексні виробничі,	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань, наведених в	3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки для практичних та семінарських занять з дисципліни «Інвестування» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Цимбалюк Ю.А., Корман І.І. Умань: УНУС. 2021. 42 с.
2. Методичні вказівки для самостійної роботи при вивченні дисципліни «Інвестування» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня денної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Цимбалюк Ю.А., Корман І.І. Умань: УНУС. 2021. 37 с.
3. Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Інвестування» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Цимбалюк Ю.А., Корман І.І. Умань: УНУС. 2021. 37 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент : підруч. / І. О. Бланк. Н. М. Гуляева ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. унт, 2003. 398 с.
2. Сазонець І.Л., Федорова В. А., Гладченко А.Ю. Інвестування. 2-ге видання. Навч. підручник. Каравелла.2021. 392 с.
3. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
4. Аналіз інвестиційних проектів: практикум для ст-ів ВНЗ / А. В. Череп, В. З. Бугай, Є. Л. Білий, А. В. Бугай. К. : Кондор, 2017. 260 с.
5. Бутко М. П. Менеджмент інвестиційної діяльності : підручник / [М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська та ін.]; за заг. ред. М. П. Бутка. К. : Центр учбової літератури, 2018. 480 с.
6. Лактіонова О. А. Навчальний посібник з дисципліни «Інвестування» / О. А. Лактіонова. Вінниця: «Донецький національний університет імені Василя Стуса» 2019. 256 с.
7. Мордань Є. Ю. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інвестування» / укладачі: Є. Ю. Мордань, І. І. Рекуненко, О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 92 с.
8. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник.2-ге вид. доп. і перероб. – К.: ЦП «Компринт», 2018. 350 с.
9. Петухова О.М, Інвестування Навчальний посібник рекомендовано МОН України. / О.М.Петухова. К.: ЦНЛ. 2018. 336 с.Вовчак О. Д. Інвестиційний менеджмент : підручник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. 463 с
10. Савченко В. Ф. Стратегічні орієнтири інвестиційно-інноваційного розвитку в Україні / В. Ф. Савченко // Здобутки і проблеми євроінтеграційних зрушень в Україні на сучасному етапі : монографія кафедри економічної теорії / за заг. ред. В. Ф. Савченка, Л. М. Мекшун. Чернівці : ЧНТУ, 2018.
11. Борщ Л. М. Інвестування: теорія та практика : навч. посібн. / Л.М. Борщ, СВ. Герасимова. вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. К. : Вид-во "Знання", 2007. 685 с.
12. Вінник О.М. Інвестиційне право. Навчальний посібник. К.: Атіка, 2000. 264с.
13. Вовчак О. Д. Інвестування : навч. посіб. / О. Д. Вовчак. Л. : Новий Світ-2000, 2008. 544 с.
14. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Скрипник Г.О. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. / Н.М. Давиденко, А.В. Буряк, Г.О. Скрипник. Київ: ЦП «Компринт», 2017. – 388с.
15. Данілов О. Д. Інвестування : навч. посіб. / Данілов О. Д. Івашина Г. М, Чумаченко О. Г. К. : Комп'ютерпрес. 2001. 364 с.

16. Дмитрук Б.П. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі: Навч. посібник. К.: Либідь, 2001. 344с.
17. Інвестознавство: Підручнику 3-те вид., допов. К.: МАУП, 2004. 408 с.
18. Інвестування: Курс лекцій. К.: МАУП, 2004. 216 с.
19. Іноземні інвестиції в Україні. Монографія. За редю П.І. Гайдучького. К.: Редакційно-видавниче відділення УкрІНТЕІ, 2004. – 248 с.
20. Коломацька С.П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення. Начальний посібник. К.: ВД “Професонал”, 2004. 288 с.
21. Луців Б.Л., Кравчук І.С., Сас Б.Б. Інвестування: Підручник. й Тернопіль: Економічна думка, 2014. 544 с.
22. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Київ: “Центр навчальної літератури”, 2004. 376.
23. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навн. закл.] / Т. В. Майорова. - К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436 – IV.
2. Закон УРСР «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. № 959-XII
3. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13 жовтня 1992 року N 2673-XII
4. Закон України «Про захист іноземних інвестицій в Україні» від 10 вересня 1991 р. N 1540а-XII
5. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII
6. Закон України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства ” від 22 вересня 2011 року № 3773-VI
7. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19 березня 1996 р. № 93/96-ВР
8. «Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора» Постанова КМУ від 30 січня 1997 р. № 112
9. «Про затвердження Інструкції про порядок реєстрації представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності в Україні» Наказ міністерства ЗЕЗ і торгівлі від 18 січня 1996 г. №30.
10. «Про затвердження Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій акціонерних товариств» Наказ Фонду державного майна України від 10 травня 2012 року № 639.
11. Про затвердження Положення про порядок проведення конкурсів з продажу пакетів акцій енергетичних компаній» Наказ Фонду державного майна України, Антимонопольного комітету України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Міністерства палива та енергетики України від 7 вересня 2000 року № 1855/12/263/414.
12. World Investment Report 2021 – Investing in sustainable recovery. Investment Policy Hub. URL: <https://investmentpolicy.unctad.org/publications/1249/world-investment-report-2021---investing-in-sustainable-recovery> (дата
13. OECD Investment Policy Reviews: Ukraine 2016 URL: https://www.oecd-ilibrary.org/finance-and-investment/oecd-investment-policy-reviews-ukraine-2016_9789264257368-en
14. Цимбалюк Ю.А., Корман І.І., Ролінський О.В. Стан іноземного інвестування в Україні. Економіка та суспільство. 2021. №31. DOI: 10.32782/2524-0072/2021-31-25. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/693/666>
15. Прокопчук О.Т., Цимбалюк Ю.А., Власюк С.А. Інвестиційна складова менеджменту страхових організацій. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 17. С. 25–32. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.17.25. URL <http://lib.udau.edu.ua/handle/123456789/8091>
16. Прокопчук О. Т., Мальований М. І., Цимбалюк Ю. А. Формування інвестиційного ринку в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 99 Частина 2, 2021. С. 182-194. DOI: 10.31395/2415-8240-2021-99-2-182-194. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/18.pdf>.
17. Ревуцька А.О., Цимбалюк Ю. А. Стратегічне управління інноваційно-інвестиційним розвитком бізнесу в кризових умовах господарювання. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 99 Частина 2, 2021. С. 59-69. DOI: 10.31395/2415-8240-2021-99-2-59-69. URL: <https://journal.udau.edu.ua/assets/files/99/99.2/6.pdf>
18. Прокопчук О.Т., Цимбалюк Ю.А., Мельник К.М. Інвестиційна діяльність страхових організацій в

Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 16. С. 5-12. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.16.5. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2021/3.pdf

19. Prokopchuk, O., Nesterchuk, Yu., Tsymbalyuk, Yu & Rolinskyi, O. Structural Features of the Agricultural Insurance Market of Ukraine. Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges. 1-2 April. 2020. Seville, Spain. 2060-2069. (Scopus & Web of Science). ISBN: 978-0-9998551-4-1. URL: <https://ibima.org/accepted-paper/structural-features-of-the-agricultural-insurance-market-of-ukraine/>
20. Olena Prokopchuk, Yulia Nesterchuk, Yuriy Tsymbalyuk and Oleksandr Rolinskyi (2019). Current trends in agricultural insurance market operation in Ukraine. Problems and Perspectives in Management, 17(3), 57-75. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.05. URL: https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/12288/PPM_2019_03_Prokopchuk.pdf
21. Yulia Nesterchuk, Olena Prokopchuk, Yuriy Tsymbalyuk, Oleksandr Rolinskyi and Yuriy Bilan (2018). Current status and prospects of development of the system of agrarian insurance in Ukraine. Investment Management and Financial Innovations, 15(3), 56-70. doi:10.21511/imfi.15(3).2018.05. URL: https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/10631/imfi_2018_03_Nesterchuk.pdf

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Державна фіскальна служба України – <http://sfs.gov.ua/>
4. Європейський банк реконструкції та розвитку – <http://www.ebrd.com/pages/homepage.shtml>
5. Кабінет міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Міжнародний банк реконструкції та розвитку – <http://www.worldbank.org/>
7. Міжнародний валютний фонд – <https://www.imf.org/external/index.htm>
8. Міністерство розвитку громад та територій України – <http://www.minregion.gov.ua>
9. Міністерство аграрної політики та продовольства – <https://minagro.gov.ua/ua>
10. Міністерство економіки – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
11. Міністерство фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>
12. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>
13. Організація економічного співробітництва та розвитку – <http://www.oecd.org/>
14. Президент України – <https://www.president.gov.ua/>